The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper for H E H The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును.

హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

సం॥ చందా రూ ౭-౦-౦
అర్ధ ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి ప్రతిక ౦-౧-౪

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD, Dn. SATURDAY 4-3-33

ఒకవారము తరువాత ప్రాసిన ప్రతికలోనిమైన ... పరిమితి లేదు.

సంపుటము ౭ } శా.శ. ౧౮౫౪ ఆంగీరస సం॥ ఫాల్గుణ ... శనివారము ౩౧-౫-౧౩౪౨ ఫ॥ { సంచిక ౮౧

నంకీశ్వరుడు

(శేషాద్రి రమణకవులు)

చ అనువుగఁ బార్వతీశ్వర ము
హాలయ వైభవ మెల్లగాంచి క
న్గొనలకు మోదబొమ్మములు
... వైఖరిగున్న నీ సొటం
గును దిలకింప నచ్చెరువగున్
వృషభేశ్వర, యెంతదాక ...
వనిమిష దృష్టితోఁ గనెదవయ్యొ
మహేశ్వర లింగ ...మున్.

ఉ అంకె యొనర్పఁ బోయిడి ...
అంగుళ ... గుత్తుకమొప్పి, గింగరో
ల్పులకలు వారజెసి ...
... బంగుల ... చూపు ...
... కిలిసూపు ...
యారము ... మన్న ...
... కము జూచిరి ... మనము
పొంగి ... భక్తి ... సంగితంబుగన్

ఉ ... నాట్యమాడు వారు
సన్నిధి నీవు త్రిభంగి నల్పు ...
అంజలి బద్ధులై ప్రమధు
లందఱు నబ్బురమందు ... ని
... సారసీల ...
యందొక యాంధ్రుడు సృష్టి ...
... మూల ... మాక ...
... సమిధ నందికేశ్వరా.

చ. తల గదలించుచుట్టు, కను
దమ్ముల విప్పుచు మూయుచున్నట్లు, మై
కలయ ... ఏదుల్పుచున్నట్లు, చిఱు
గజ్జెల ... మ్రోతలతోడ నాదట్టన్

వెలుగుచు నున్నయట్లు నిను
మేము దలంతుము నీ ప్రశాంతద్యు
గ్విలసిత చంద్రికారుచులు
వెన్నెలతో గలయంగఁబర్విననన్.
సీ. మణిమైన యాంధ్ర సామ్రాజ్య వైభవమును
జీవితతో జింతన జేసిచేసి
చెదరిన యాంధ్రుల శిల్ప ప్రవక్తికిఁ
గను దోయి నశ్రులు గార్చికార్చి
సడలిన యాంధ్రుల చాతుర్యగరిమంబు
ధ్యానైక దృష్టితో దలఁచి తలచి
చెడిన యాంధ్రసులక్ష్మి చిహ్నములన్నింటి
నాదరబుద్ధితో నరసియరసి
కాకతీయ నృపాలక ఖ్యాతికీవు
నిలిచితివి స్థాపికాంకమై నేటిదనుక
జస్థరిగస్సున దేహంబు సడలనీక
వందనః నీకు శివదాస! నందికేశ.

అస్పృశ్యతా నిర్మూల నోద్యమములు

అనంతపురం మండలపు అస్పృశ్య సేవాసంఘమున కను బంధముగా తాడిపత్రి తాలూకా అస్పృశ్యసేవా సంఘము కటి స్థాపింపబడినది. తాడిపత్రి తాలూకాలో అస్పృశ్యతను నిర్మూలించుటకై ఈసంఘము వారు పాటుపడెదరు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో అస్పృశ్యతను నిర్మూలించుట కు హిందూ సేవాసమితి యేర్పడిననాటినుండి ౨౫ గ్రామములలో ప్రచారము జరుపబడియుండెను. మొదట వాల్తేరు డాక్టరు అస్పృశ్య సేవాసంఘము యొక్క అధ్యక్ష కార్యదర్శులు జిల్లాలో నలుమూల ప్రచారము సల్పిరి. తరువాత జిల్లా సంఘమువారు యిద్దరు హరిజన ప్రచారకులకు జీతములిచ్చి వారిని పశ్చిమగోదావరి జిల్లాకు పంపి హరిజన వాడలలో ప్రచారము గావించుచున్నారు. ఇప్పటికి యీసంఘమువారికి జనులచే మొత్తము ౧౮౦ రూపాయల ౧౦ అణాలు ఖర్చు ౧౭౫ రూపాయల ౬అణాల ౩ పైసలు

నిజాము రాష్ట్రములో వ్యాపారము

నిజాము రాష్ట్రమునుండి. నూనె, వేరుసెనగ, ప్రత్తిగింజలు, ఆముదపుగింజలు మొదలగునవి ఎగుమతి యగుచున్నవి. దూరదేశములకు ధాన్యము, అపరాలు పిండి మొదలగునవి దిగుమతి యగుచున్నవి. ... వ్యాపారము ... రాష్ట్రములో ... ౧౯౩౦ వ సంవత్సరములో ... ౨౦౦౦ మణుగుల ... ఎగుమతి ... వ్యాపారము ... కోట్ల రూపాయలనుండి ౪ కోట్ల రూపాయలకు తగ్గినట్లు గన్పట్టుచున్నది. ౧౯౩౦ వ సంవత్సరములో వేరుసెనగ ౫ లక్షల ౧౦,౦౦౦ మణుగులవరకు ఎగుమతి కాబడినదియు ... ౪౦౦౦౦ మణుగుల ఎగుమతి కాబడినదియు తెలియవచ్చుచున్నది. మొత్తము మీద యెగుమతులు తగ్గుచున్నను తగ్గుదలవలన వేరుసెనగ వ్యాపారము తక్కువనిదే చెప్పవలసియున్నది.

నిజాము రాష్ట్రమునకు [illegible] కొబడుచున్న దూది వస్త్రములు, ఆహారములు, [illegible] వ్యాపారములు, దూది [illegible] వరకు [illegible] దూదివస్త్రములు [illegible] 3 [illegible] కోట్ల రూపాయలనుండి [illegible] కోట్ల రూపాయ వరకు [illegible] [illegible] 1 0 3 కోట్ల రూపా యు [illegible] వ్యాపారము జరిగెను.

[illegible] వ్యాపారము [illegible] కోట్ల రూపాయలను [illegible] కోట్ల రూపాయి [illegible] వ్యాపారము [illegible] రూపాయలనుండి [illegible] రూపాయ వరకు [illegible] [illegible] పెరిగెననియు [illegible] లక్షల రూపా యలనుండి [illegible] లక్షల రూపాయలవరకు [illegible] ఫసలీలో [illegible] తెలియవచ్చుచున్నది.

తెలగణండి వ్యాపారముకూడ [illegible] ఫసలీలో [illegible] పెరిగెననియు [illegible] వ్యాపారము [illegible] [illegible] రూపాయిలనుండి [illegible] రూపాయిల వరకు పెరిగెననియు [illegible] వస్తువులు [illegible] తెలియవచ్చు చున్నది. [illegible] ప్రపంచ వ్యాపార మంతయు [illegible] వీటి వ్యాపారము అభివృద్ధి [illegible] మెంతయు ప్రశంసనీయము.

కోనాల్డు [illegible] సంభాషణలు

వ్యాపార సూచికలు

సర్ కోనాల్డు [illegible] గారు 50 నిమిషములు [illegible] దేశములందలి వ్యాపారమును మరల తలయెత్తుకొనునటు [illegible] కార్యక్రమమును గూర్చి చర్చించిరట. ఇంగ్లాండు [illegible] అధికపటికీకులను [illegible] మాత్రమే చర్చించిరట తమ [illegible] దేశముల [illegible] ఆలోచించిరి. ప్రపంచ [illegible] అధికసంఖ్య [illegible] నియమింపబడిన [illegible] [illegible] ప్రపంచమంతటను వర్తకము తల ఎత్తుట [illegible] ననుచున్నారు.

హరిజన పత్రిక

దేశభాషలలో ప్రకటించు తలంపు

మహాత్ముడు క్రిందిసంగతులను [illegible] కటించెను —హరిజనపత్రిక హిందీభాషలోను ఇతరభాషలలోను ఎప్పుడు ప్రకటితమగునని చాలమంది కుతూహలురై యున్నారు.

మొదటనే హిందీపత్రికను ప్రకటింపవలయునని [illegible] దానికి ఇంగ్లీషుపత్రిక మున్నుగనది ప్రక [illegible] తలచితిమి [illegible] హిందీపత్రిక ముద్రించుటకు [illegible] కలుగుటచే దానికొరకు [illegible] నక్కరలేకుండ ఇంగ్లీషుపత్రికను ప్రకటించుచుంటి అస్పృశ్యతా నివారణ సంఘము [illegible] యనుజనించెను.

హిందీపత్రిక త్వరలో వెలువడును. దాని ముద్రణము [illegible] జరుగుచున్నవి. ఇతరభాషలలోను పత్రికల [illegible] జరుగుచున్నవి. అవి [illegible] [illegible] నిర్వహింప [illegible] నాయుక్తము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పత్రికలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఉచితముగ పంపిణీచేయుటకు [illegible] [illegible] చాలును. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఉత్సాహ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కొంత [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సభలు [illegible] [illegible] మాత్రము [illegible] [illegible].

భారతదేశ పరిస్థితులు

సర్ శామ్యుయెల్ హోరుగారి ప్రసంగము

బ్రిటిషు పార్లమెంటు ప్రభుత్వ [illegible] బర్మింగు హాములో హోరుగారు [illegible] [illegible] రాజ్యాంగ విధానమును ప్రకటించి [illegible] [illegible] [illegible] పరిస్థితుల [illegible] [illegible] కాని భారతదేశమునకు మరింత ఎక్కువగా స్వపరిపాలనము [illegible] [illegible] బ్రిటిషు భాగస్వామ్యమునకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] బ్రిటిషు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] బ్రిటిషు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] భారత [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] భారతీయుల [illegible] [illegible] ఇండియా [illegible].

ఒక్క గాంధి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభుత్వ [illegible] భారతదేశము [illegible] స్వపరిపాలనము [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] భారతదేశములో [illegible] చాలమంది [illegible] [illegible].

“వశీకర లేహ్యము”

[illegible] కాంతల [illegible] [illegible]

అరగంటలో వీర్యమును గట్టిపరచును సింహముతో పోరాడను [illegible] బలమొసంగును. రక్తమును శుభ్రపరచును. పురుషులకును ఉల్లాసమును కలిగించును సుఖజాడ్యములు చేరనీయక [illegible] మహారణ్యములలో నివసించు యోగీశ్వరులచే గ్రహింపబడిన చిన్నచిటిక హిమాలయ పర్వతవనమూలికలు, [illegible], శిలాజిత్తు, కస్తూరి, బంగారం మొదలగు [illegible] వస్తువులచే సద్యపరిచితిమి [illegible] గంధకాదులు చేరియుండలేదు [illegible] [illegible] మేలాధారము. అదిచూసిన [illegible] తాపచ్చను స్త్రీపురుషులవాడి, దీనిలోనున్న [illegible] [illegible]. ఎక్కువగా వర్ణించుట అనవసరము. [illegible] [illegible] వారిదబ్బు [illegible], [illegible] [illegible] రోజులకు తు 30 లు డబ్బి [illegible]: [illegible]. [illegible] బీలకైన పోస్టేజి ఉచితము [illegible] రోగమునకు [illegible], నం రూ 1-0-0 ఏసా రోగులైన బాగుపడుదురు.

డాక్టరు వి ఎస్ [illegible] అండుకో, చికాకోల్, (గంజాంజిల్లా)

[illegible] యోగి మహాత్మునిచే [illegible] !!!

భారతీయులకు మంచితరుణము !

మించిన విచారించకపోరు !!

లోకప్రఖ్యాతివహించిన బంగారు మంత్రకవచములు.

భూమండలమున యెందరో మహాపురుషులు [illegible] నిదర్శనముగా [illegible] యోగిపుంగవుని మహామంత్రములచే యెవరి కోరికలు కొనసాగవు [illegible] దేవాముస్న వారికి [illegible] పోయిన వెనక విచారించుట వింతగాదు. బ్రహ్మరాక్షసులు, శాకినీ, ఢాకినీ, బాల [illegible] [illegible] కవచము ధరించిన [illegible] గొడ్రాండ్రకు సంతానమును, బీదలకు ధనమును, నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగమును [illegible] [illegible], విటకాండ్రకు వశీకరణమును, వేశ్యలకు [illegible], రాజులకు జయమును, అనారోగ్యులకు నారోగ్యమును చేకూర్చు [illegible] సందేహింప నవసరములేదు. కోరికలను ప్రసాదించుటలో కల్పవృక్షమును మించును. వేలకొలది సౌభాగ్యపత్రములు మావద్దకలవు [illegible] మానవులలో [illegible] గలదని పురాణములు ఘోషించుచున్నవి తెలియకపోదు త్రిశంకుని విశ్వామిత్రుడు మహామంత్రశక్తిచే స్వర్గమునకు [illegible]. విశ్వామిత్రుడు మానవుడని [illegible] విషయమే [illegible] మించిపోయినచో దొరుకుట అసాధ్యము

[illegible] బంగారు హనుమాన్ కవచము ఖరీదు రూ [illegible]—0—0　　వెండి 3—0—0

ఓటా　　రాగిది [illegible]—[illegible]—0

ప్రసిద్ధి రామకవచము (స్పెషల్) బంగారుది స్పెషలుఖర్చు　　[illegible]—0—0

పండిట్ ఆర్యవైద్యాశ్రమము, [illegible]

చికాకోల్ సిటీ (గంజాం జిల్లా)

మితవాదుల మతిలేనిపని

భారత రాజకీయ సంస్కరణల నాటకరంగంలో తెరలు తొలగుతూన్నకొలదీ, నిజస్వరూపం బయటపడుతూన్నకొలదీ, అనుకోనివారికిగూడ అసహ్యంకలుగుతూంది. మితవాదులనే మారుపేరుగల అధికారుల అంతరంగమిత్రుల బండారము గూడా ఎట్లా బయటపడుతూవున్నదీ స్టేటు కౌన్సిలుసభ్యులగు శ్రీ. ముషీర్ హుస్సేన కిద్వాయిగారు గావించిన ఈ క్రిందిప్రకటనవలన తెలిసికొనవచ్చు. "ఒకవైపున ప్రభుత్వప్రకటన బయటపడేవరకూ, రాబోయే సంస్కరణ లెట్లావుంటవో తెలియదని చెప్పుతూనే, సంస్కరణలగురించి స్తుతి పాఠాలొనర్చుచుండడము మరియొకవైపున, తమహింసానుభవంవల్లనే, దేశదాస్యమును తొలగింప తంటాలు పడుచున్నవారిని కారాగారములనుండి వదలిపెట్టవలసినదని గంభీరోపన్యాసాలు చేస్తూవుండడం, నాకు, మతిలేనిపనిగాకన్పిస్తోంది. భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణంలో ఏమైనా అభివృద్ధికల్గితే, అది, కాంగ్రెసుప్రముఖులు దేశదాస్యమును నిర్మూలించుటకు గన్పరుచుచున్న కృతనిశ్చయంవలన కలుగునుగాని వీరివారి గంభీరోపన్యాసాలవలనగాదు. కాని, ఇపుడుఇంగ్లాండులో రాజకీయపక్షముల బలాబలములు చూచినా భారతమంత్రి హోరాలతో పూరింపబడుచున్న గంభీరప్రకటనలను చూసినా, ఈదేశంలో నిరంకుశాధికార వర్గంవారిచర్యలను చూచినా, సాధారణ భారతజాతీయవాది కోరే స్వాతంత్ర్యంలో సగపాలైనా, బ్రిటిషువారు ఇయ్యదలచినటుల కన్పించదు. ఇపుడు కాంగ్రెసు రాజకీయఖైదీలను వదలిపెట్టవలెనని ఆందోళనచేయుటలో మితవాదుల ఉద్దేశమేమిటి? వారుకూడా మితవాదులతో కలసి, రాబోయే బూటకపు రాజ్యాంగమును అంగీకరించి పనిచేయుటకుల చేయుటకేనా? లేక ఇంకేమైనా ఉన్నదా? ఇట్టి నికృష్టపుపదతికంటె మితవాద నాయకులు, "స్వపరిపాలననిచ్చుటకు వాయిదా మేమంగీకరించము. వాయిదాల మీదమీద ఇయ్యదలచుకుంటే భారతదేశంలో ఏపక్షమువారూ, ఏవ్యక్తీకూడా అంగీకరించరు. బ్రిటిషు నిరంకుశ పరిపాలనక్రిందనే జీవితాలు గడపవలసియున్నచో, కారాగారములోనున్న దేశభక్తులగు మా సోదరులను విడచిపెట్టవలసినదని కోరేకంటె మేముగూడా కారాగారములకే పోయెదము" అని బ్రిటిషు ప్రజలకు రాజకీయ నాయకులకు వచ్చేటటు చెప్పియుండవలసింది. నాకుగూడగా, రాబోయేరాజ్యాంగములో, నిరంకుశాధికార పరిపాలన ఇప్పటికంటెకూడ విచ్చలవిడిగా విహరించేటట్లు కనబడుతోంది" కిద్వాయిగారు మతిచెడిన కాంగ్రెసువాదిగాదు. ప్రభుత్వంవారి సన్నిహితుని వారికిపెట్టిన కోటయైన స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యుడు. మితవాదులకు పట్టువల ఆత్మగౌరవం మారిద్ర్యం కృతనిశ్చయం కల్గినవారైతే, ఏమిచేసియుందురో కిద్వాయిగారు మనసు విప్పిచెప్పినందుకు ప్రజలు సంతోషించాలి. తర్కనిపుణులగు మితవాదులకీవిషయమై మేము విమర్శచేసి చెప్పనక్కరలేదు. భారతదేశంలో ఇదివరకుకంటె ఇప్పుడు తమకెక్కువ సహనముంది మిత్రులున్నారని చెప్పుకొనుచున్న సర్, సామ్యుల్ హోరుగారు కండ్లువిప్పి దీనినిచూస్తే పాపం ఎంతగుండె బ్రద్దలయ్యేదో!

ఇంత మానవశక్తి వ్యర్థ[illegible] చూపుతున్నాడు యిలా ప్రజాస్వామ్య[illegible] రోద్దేశంతో చూచినప్పటికీనూడా [illegible] వశక్తి (౪ కోట్లహరిజనులు) వ్యర్థ[illegible] దేశానికి ఆర్థికంగా చాలా తోడ్పడుతున్నమాట ఈ హరిజనులే హిందూమతము దురవస్థల్లోనున్నవారు. వారిని గౌరవజీవిత గడపడానికి అవకాశమిచ్చి వారినిగాచెస్తే దేశానికి ఆర్థికంగాను నైతికంగాను యెంతైన్నా లాభముంటుంది. వాటియొక్క వైశాల్యాన్ని నిర్ణయించడానికి వీలులేదు. ప్రస్తుత యీ నాలుగుకోట్లను దిన్నిమాములుకు వారి భారం తప్ప వేరేమిన్ని కారు. వీరు యిలాఉంటే హిందూమతానికి ఒక కళంకం. వాళ్లతోపాటు మిగతె ౨౬ కోట్లున్నూ అధోగతిపాలు కావలసిఉంటుంది. అంటే హరిజనులఅభివృద్ధిఅవసరం.

శ్రీమతి కమలాదేవి చటోపాధ్యాయగారి విడుదల

బొంబాయి చెరసాలనుండి నేడు శ్రీమతి కమలాదేవి చటోపాధ్యాయగారిని విడుదల చేసిరి. శ్రీమతి మనూభాయిగారి ఆధ్యక్షత క్రింద జరిగిన బహిరంగ సభలో శ్రీమతి కమలాదేవిగారు ఉపన్యసించిరి. సాయంకాలము పూనా వెళ్లిరి.

శ్రీమతి కమలా నెహ్రూగారి ఆరోగ్యస్థితి

శ్రీమతి కమలా నెహ్రూగారు సంపూర్ణ ఆరోగ్యము నుపొంది కలకత్తానుండి అలహాబాదు మరలినారు. దారిలో పాట్నాలో దిగిరి. బహుళ వారమురోజు లక్కడగడిపెదరు. రక్తవృద్ధి తగ్గియున్నను వీరు ఉల్లాసముగానే యున్నారు. డాక్టరు బి. సి. చంద్రశేఖరి యాచార్యమునకు శ్రీమతి కమలా నెహ్రూగారు తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

గవాంజిల్లా ప్రజాపక్ష సంఘము కార్యకర్త సవ కాధ్యక్షత వహించిన సర్ పీ సి. పాత్రోగారు తమ ముఖ్యోద్దేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము యితరదేశములతో [illegible] భారతీయులలో అన్నితరగతులవారికి సరిసమానముగు రాజకీయహక్కులు సాంఘిక స్వాతంత్ర్యము చేకూర్చుటయని తెలి పాశ్చాత్యదేశములందు ప్రజాపాలన విధానము సులభముగా రాజకీయ పక్షములపై ఆధారపడియుండుననియు పక్షములు విశిష్టముగనుండుననిరి ఫ్రాన్సులో [illegible] ము అనేకరకములగు అసిరపు రాజకీయపక్షములు చేరియున్న మంత్రివర్గముతరచు భగ్నమగుచుండునని ఇంగ్లాండు వలె యితరదేశములలో ప్రభుత్వ విధానము కొనసాగదనిరి. రెండుమూడు పక్షములుండవచ్చునుగాని, [illegible] పక్షమువారు ఎప్పుడును పరిపాలనాధికారము స్వీకరించుటకు సిద్ధముగనుండవలెను. బాధ్యతవహించి పక్ష అధికారము ధిక్కరించి దగ్గొట్టుకొనుటకే కాక వెంటనే ప్రజాపాలకరమగు నిర్మాణ కార్యక్రమముతో పరిపాలన చేయుటకు సిద్ధపడి తాము అధికారమును స్వీకరించుటకు సిద్ధముగనుండవలెను.

ఆటి ప్రజాపాలన సంస్థలు ప్రస్తుతము మనదేశములో సాధ్యపడవు ఏమన గ్రామములందలి ప్రజలకు యిను విజ్ఞానము చేకూరలేదు. సమ్యతలేని ప్రజల బాధయొసంగి, బాధ్యతాయుత పరిపాలనా విధానము ప్రారంభింపబడినందున సరికి అదివరకే స్థాపింపబడినను ముఖ్యమైన రాజకీయ పక్షములు లేనందుచే అరాజకము ప్రబలు భయమగుచున్నదని సర్ పాత్రోగారు తెలిపిరి.

వేలం నోటీసు

వ్యవసాయ ఆపేక్షకులకు లాభకరమైన సమయము

తాలూక నల్లగొండలో సడకు సమీపమున కొద్ది దూరములో వుండబడె ఖుష్కీ వ భూములు ప్రతికిత్తా అలాహిదా అలాహిదా క్రింద వ్రాయబడిన తేదీలలో స్వయంగా గ్రామములో యాలము పాడగలరు.

వరుస సంఖ్య	గ్రామము పేరు	భూమియొక్క వివరము: తరి	ఖుష్కీ రేగడు	ఖుష్కీ దుబ్బ చెల్క	మొత్తము భూమిఅన గా వైశాల్యము	మాలుజారి రకం	జరియా	యాలము తేదీ	వివరణ
౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౧౦
౧	యల్లారెడ్డిగూడెం	౧౨	౨౪౦	౯౨	౪౪	౭౯౪	కుంట వ బావి	వగైరా అర్థికై హాస్తాళ్లు గానె ౪౨ శనివా [illegible]	
౨	చర్ల్యపు కట్టంగూరు	౫౭	౧౧౫	౩౧ ౨౩	౧౪౬ ౨౯౩	౧౧ ౯౯౦	చర్య్వ క కుంట బావి	ఆదివారం చిగురుటాకై హాస్తాళ్లుగానె ౪౨ సోమ	
౪ ౫	మగువపల్లి ఖుష్కలి	౪౨	౯౨ ౨౬౫	౫౦ ౨౪౯	౨౪౨ ౫౯౬	౪౭౪ ౯౯౯	[illegible]	[illegible]	
౬	కేశరింగ పటం	౪౯	౧౯౨	[illegible]	[illegible]	[illegible]	చెర్వువ కుంట	[illegible]	
	మొత్తం			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	

[illegible] చేసికొందు [illegible] భూమియొక్క [illegible] నల్లగొండ [illegible] గ్రామము చూచుకొన్నవను

[illegible] నల్లగొండ [illegible]

[illegible]

—

ఒకరోజున ఒక తోడేలు నీళ్లు త్రాగుట కొరకు వటికి వెళ్లిందట దురదృష్టవశాత్తు ఒక మేకపిల్ల కూడా అదేసమయాన నీళ్లకోసం అక్కడకు వచ్చిందట దాన్ని చూడడంతోటే అపూటకా హారం చేసుకోవాలని తోడేలుకు ఆశకలిగిందిఅయితే దాన్ని చంపడానికి కేమి వుంది మీతల్లి "నుమ్ము తిట్టింది అందుచే నీకు తగిన శిక్ష విధించాలి వుంది" అని చెపుతూ, 'గడ గడ వణకుతూన్న మేకపిల్లమీద కురికిందట ఆ తోడేలు. 1933-34 సంవత్సరానికి చెన్న ప్రభుత్వపు ఆదాయవ్యయ పట్టికను ప్రవేశపెడుతూ- ఆర్థిక సభ్యుడగు స్టోక్సు భూమిపన్ను ఈ సంవత్సరము తగ్గింప నిరాకరించుచూ గావించిన వాదన సరిగా ఆతోడేలు కథను కొంచం మార్పుతో తిరిగిజ్ఞప్తికి తెస్తూంది.

ప్రభుత్వంవారి ఆదాయపు పరిస్థితులు చాలా సంతృప్తికరంగానే ఉన్నాయని ఆర్థికసభ్యు డంగీకరించాడు. 1932-33 సం॥లో 230,7 వేల నిల్వతో ప్రభుత్వం ప్రారంభించినది. రు 68879 వేలు ఆ సంవత్సరములో ఆదాయం వస్తుందంటూవుంది. ఖర్చుమాత్రం రు, 1626,02 వేలు. అనగా రు. 6709 వేలు ఆదాయంలో మిగుల్తుంది. ఈ మిగులు కలుపుకొని 1933-34 సంవత్సరాన్ని రు. 29344 వేలలో ప్రారంభిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం ఆదాయం రు. 172168 వేలుండునని అంచనా వేశారు. అందు మింజుమలే ఉద్యోగులజీతాల తగ్గింపులను రద్దుచేసిన తరువాతకూడా ఖర్చు రు 171736 వేలుండునని అంచనా. అంటే ఆదాయములో రు 432 వేలు మిగుల్తుంది. అప్పుచేసి చేయవలసిన పనులకు పెట్టుబడి క్రింద రు 2636 వేలు వెచ్చించినా సంవత్సరాంతానికి ప్రభుత్వం రు 7176 వేలనిలువలో ఉంటుంది. శాసనసభవారు భూమిశిస్తును నూటికి 12-1/2 చొప్పున తగ్గించాలని చేసిన తీర్మానాన్ని అమలు జరిపితే సంవత్సరానికి ప్రభుత్వమువారికి రు 74 లక్షల అదాయం మాత్రంతగ్గేది. అందువల్ల ప్రభుత్వమువారికి కష్టమేమిలేదు. ఆర్థిక సభ్యుడుకూడా తన ఉపన్యాసంలో ఈ విషయాన్ని అంగీకరిస్తూ ఇట్లా చెప్పాడు "1932-33 33-34 రెండు సంవత్సరాలకు కూడా అతీర్మానానుసారం పన్నులను తగ్గించినా ప్రభుత్వానికి ఆర్థికంగా కష్టములేదను విషయం నిజమే. అట్లాచేసినా, ఉద్యోగుల వేతనముల తగ్గింపును రద్దుచేసి, ముఖ్యమైన పనుల కేదోకొంత మొత్తములను వెచ్చించ గల్గియుండేవారమే. నేనా విషయం కాదనను" అయితే ప్రభుత్వం అతీర్మానాన్ని ఎందు కంగీకరింప లేదయ్యా అని ఆశ్చర్యంకల్గుతుంది. అంటే ఆర్థికసభ్యుడు తిరిగి ప్రత్యుత్తరమిచ్చాడు "ప్రభుత్వపు ప్రధా[illegible]మును భూమిపన్ను విషయంలో సంవత్సరమునకు 74 లక్షల తగ్గింపు తీర్మానాన్ని అంగీకరించుటం ప్రమాదకర" అని 'ప్రతిసంవత్సరము తగ్గించమని మే మడుగుట లేదు, ఈ సంవత్సరానికే మేమడిగింది అని సమాధానం వస్తుందని, ముందుగానే వూహించాడు జీతాలు తెలివైన ఆర్థికసభ్యుడు వూహించి 'ఒకనూరు తగ్గించి తరువాత ఘరునటి వత్సరాలలో కూడా తగ్గింపు సాగించాలని ప్రజలు కోరతుంటా రుంటారని నేను నమ్ముతు కనుక ఈ సంవత్సరం తగ్గించము' న్న, తనవాదన నను పూరించాడు ఆర్థిక సభ్యుడు. పై కథలో తోడేలు మేకపిల్లయొక్క పూర్వీకులను సాకుగా చెప్పింది ఈ ఆర్థికసభ్యుడు రెండు మూడు సంవత్సరాల తర్వాత వచ్చే వానిపై పెట్టాడు ॥ బూ

—

ఋణగ్రస్తులగు రైతుల ఉపశాంతికిని మిండవడ్డిని నిరోధించుటకునూ రెగులేషను

—

([illegible])

కట్టవలసిన వాయిదాల నేర్పరచుట

౧౪. ఈరెగులేషను అమలుకు వచ్చుటకు ముందుగాని తరువాతగాని తాము ఏకర్షకుని[illegible] యిచ్చినడిక్రీయొక్క మొత్తమును లేదా ఆమొత్తములో తాము చెల్లించవలని యూ[illegible]చినంత భాగమును సంవత్సర[illegible] నూటికి ౬ ౧/౪ లెక్కన అగు సాధారణవడ్డీతో [illegible] వాయిదాలుగా చెల్లింపవచ్చునని కోర్టువారు ఎప్పుడైనను ఉత్తరువీయవచ్చును.

లిమిటేషను [illegible]ములు

(౧౫) తీసికొనబడు [illegible] పుట్టినపుడు కర్షకుడుగా నుండిన వానివద్దనుండి [illegible] రాబట్టుకొనుటకై చేయబడిన వ్యాజ్యములో విధి[illegible] లిమిటేషను కాలము లకు ఈక్రింద చెప్పిన కాలములు [illegible] ఏర్పరచబడినవిగా తలచబడును. అనగా—

(ఏ) అటువంటి వ్యాజ్యమునకు ఏదైనను వ్రాత దాఖలా, అది యేర్పడిననాటికి అమలులోనున్న ఏచట్టము ప్రకారముగాని రిజిష్టరు చేయబడినట్టిది ఆధారముగా నుయున్నప్పుడు [illegible] యేండ్లు;

(బి) ఇతర యే సందర్భములోనైనను ౩. ఏండ్లు.

అయితే, ఒకచర్యకు కారణము ఉదయించినప్పుడు ప్రధానుడైన ఆధమర్ణుడు కర్షకుడు గాకుండినపక్షమున అప్రధానుడైన ఆధమర్ణునికిగాని జామీనుమాత్ర మిచ్చినవాని నుండి డబ్బు రాబట్టుకొనుటకుగాను చేయబడిన దావాకు ఈ సెక్షనులో ఏదియు అన్వయింపబడదు; లేదా,

లిమిటేషను తీరిపోయినందువల్ల ఆటంకపరుపబడినట్టిగాం. ఈ రెగులేషను అమలులోనికి వచ్చుటకుముందు చేయబడుటకు వీలగునట్లు గాం ఒక వ్యాజ్యము చేయుటకుగల హక్కును ఈ సెక్షనులో [illegible]ము పునరుద్ధరింపబడదు.

అప్పీళ్లు

౧౬. ఈ రెగులేషను ప్రకారము విచారింపబడదగిన కేసులలో కోర్టువారి [illegible] ఒకటే అప్పీలుండగలదు.

అయితే ఒకడు కర్షకుడా కాడా అనువిషయమును తీర్మానించు విషయమున [illegible] అప్పీలుండును.

నిబంధన లేర్పరుచుటకు అధికారము

౧౭. ఇందులో[illegible] యేర్పాట్లను జరిపించుటకుగాను తమకు అవసరమని తోచునంటి నిబంధనల [illegible] ప్రభుత్వమువారు అప్పుడప్పుడు చేయుచుండవచ్చును.

— [illegible] —

గోలకొండ పత్రిక
అంగీరస నామ సం॥ ఫాల్గుణ శు॥ ౫
శనివారము

గ్రామవాసుల యభివృద్ధి

జీవనాధారమగు భోజనపదార్థములను, ముడి వస్తువులను ఉత్పత్తిచేయుచు రాజ్యమునకు మూలస్తంభమువలెనుండువాడు గ్రామవాసియగు కర్షకుడు. కాబట్టి యావద్రాజ్యముయొక్క శ్రేయోభివృద్ధి గ్రామవాసియగు కర్షకుని సుఖముమీదనే ఆధారపడియున్నది. అటువంటి కర్షకునికి నేటికాలమునకు మన భారతదేశమందు అసహ్యమైన దారిద్ర్యదశపట్టినది. ఈస్థితిని ఉపేక్షించినచో స్వరలో అడుగు చెదలుపట్టిన స్తంభమువల్ల కట్టడమునకంతయు అపాయముకల్గునట్లు రాజ్యమునకంతయు విపత్తుసంభవించును. కాబట్టి మనజన్మదేశముయొక్క భాగ్యదశనుకోరు జ్ఞానవంతులగు నాయకులు అనేకులు యిప్పుడు మొదట గ్రామములను సరిజేయవలసినదని ఘోషించుచున్నారు. ఈ అభిప్రాయము నెరవేర్చుటకుగాను పనిసాగించుటకై ఇండియాలో మొదట ఒక కేంద్రస్థానము నేర్పరచినవారు వై. యం. సి. ఏ. సంఘమువారై యున్నారు. ఇట్టి ప్రజాశ్రేయస్కాములగు నాయకులచే ప్రారంభింపబడినను ఈ గ్రామోద్ధరణకార్యముయొక్క యావశ్యకతను మహాఘనతవహించిన నిజాంప్రభుత్వమువారు గుర్తించి తమ గ్రామప్రజలమేలుకై అంతకుముందే అనుభవమును సంపాదించియుండిన వై. యం. సి. యే. వారి సహాయముతో పటన్చెరువునద్ద ఒక గ్రామోద్ధరణకేంద్రస్థానమును స్థాపించుట ప్రశంసింపదగియున్నది.

గతశనివారము ప్రారంభోత్సవసమయమున కాలిన్సుదొరగారు ఉపన్యసింపుచు వ్యవసాయమునకు తోడుగానుండి గ్రామకర్షకుల ఆదాయమును వృద్ధిపొందించగల పనులను వారికిబోధించుటయు పనులను అంతకెక్కుడు యాదాయమునిచ్చు వానిగ జేయు పద్ధతుల తెలియజేయుటయు ముఖ్యోద్దేశ్యములని చెప్పిరి. ఈకాలమున మన దేశపుకృషీవలుల [illegible] దేశమందు ముడివస్తువులనుండి యితరవస్తువులను తయారుచేయుటకు ప్రయోగించునట్టి వృత్తులు విదేశీయుల పోటీవలన నశించి మిగిలినవారందరు వ్యవసాయమను నొకవృత్తియందే కాలముగడుపవలసివచ్చుటయైయున్నది. కాబట్టి గ్రామవాసుల పూర్వసౌభాగ్యము సిద్ధింపవలయునని సపూర్వకాలమున సంవత్సరకాలమంతయు పనికల్పించి కర్షకుని యాదాయమును పెంపొందించునట్టి యితరపనులను పునరుద్ధరించుటయే సరియగుమార్గము. ఇందుకు విదేశములనుండి వచ్చుసరకుల పోటీతగ్గవలసియున్నది. కాబట్టి స్వదేశీదీక్ష ప్రతి భారతీయునికిని యిప్పుడు ముఖ్యావసరము. ప్రతి భారతీయుడును తమ గ్రామసోదరులు తమకృషివృత్తికనుకూలమయిన ఉపవృత్తిగా అవలంబించిన పనులచే తయారుచేయునట్టి వస్తువుల నాదరించి [illegible] దీక్షవహించి ప్రోత్సాహమునిచ్చినచో వారు మనచేతిపనులు అచిరకాలములో యంత్రములచే సాధ్యముకాని వివిధములగు నాణ్యమైనవస్తువులను తయారుచేయగలుగుదురనుటకు సందేహములేదు ఈమార్గమువల్ల యంత్రములను విశేషముగా అవలంబించుటచే కలుగు నష్టములను తప్పించుకొనవీలుండునని మొన్నబుధవారమునాడు ఢిల్లీలో అఖిలభారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవసమయమున ఉపన్యసింపుచు పి.సి. లాయిగారు తెలిపియుండిరి, నిజాంరాష్ట్ర ప్రజలును తమ సోదర గ్రామవాసుల యభివృద్ధికి తమ స్వదేశీ దీక్షతో తప్పక తోడ్పడగలరని నమ్మెదము

కాలిన్సు దొరగారును, మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాద బహదరుగారును ప్రారంభోత్సవసమయమున నిచ్చిన యుపన్యాసములలో గమనింపదగిన విషయములు మరి రెండుగలవు. కాలిన్సుగారు తమ యుపన్యాసమును ముగింపుచు నిట్లుచెప్పిరి, "ప్రభుత్వమువారేమో యిట్లు తాముచేయవలసిన పనిని చేయుచున్నారు. అయితే ఈ కేంద్రస్థానములు ఎట్టిఫలితములను సాధింపగలవో అనువిషయము ప్రజలమీదనే ఆధారపడియున్నది. ఈ యభిప్రాయముయొక్క మూలసూత్రమును మేమిదివరకే అనేక సందర్భములలో వివరించియుంటిమి. ప్రజలు సర్కారువారు గావించు అభివృద్ధి ప్రయత్నములకు తోడ్పడవలయునన్న ప్రజాహితోద్యమములకు ప్రోత్సాహమొసంగబడవలయును. మహారాష్ట్రమందు గష్తీవిహారి [illegible] వంటి అనవసరశాసన నిర్బంధములు తొలగినచో ప్రజాహితోద్యమములు సర్కారువారికి ప్రజాపాలనయందు కుడిభుజముగా నుండగలవని చెప్పుటకు ఎంతోఅవకాశముగలదు.

మరియొకవిషయము, గ్రామవాసుల విద్యాభివృద్ధి కేర్పాటులు. గ్రామవాసులకు నేర్పబడు విద్యలో వారియాదాయమును వృద్ధిచేసికొని వారు సుఖజీవనము గడపుకొనుటకు వలయు సాధనములు ముఖ్యముగా తెలుపబడవలయును. వ్యవసాయ వృత్తికి సంబంధించిన అభివృద్ధికరములగు నూతన సాధనములును, ఆవృత్తికితోడుగా నుండి వ్యవసాయదారులకు పనిలేనిసమయములో పనికల్పించు గృహపరిశ్రమలును వారివిద్యలో నొకభాగముగ నేర్పబడుటమంచిది. అంతేగాక ఈ ముఖ్యవిషయముల సన్నిహితిని గ్రామస్థులకు వారిమాతృభాషలో నేర్పవలసియున్నది తదనుకూలముగా ఇప్పుడు తెనుగుగ్రామములలో జరుగు గ్రామోద్ధరణ ప్రచారమందు తెలుగుభాషలో ముఖ్యవిషయములను తెలుపుపత్రములు గ్రంథములు అచ్చువేయింపబడి తక్కువవెలకు పంచిపెట్టబడుట ప్రశంసనీయము. తెలుగు విశేషముగ మాటలాడు స్థలములలో నిపుణమగు సర్కారువిద్యాలయములందు తెలుగు భాషలో విద్యనేర్పుటకు తగుప్రయత్నము లిప్పుడైనను గావింపబడునని యాశించెదము

[illegible]

౨౮ వ తేదీన [illegible]

---

౨౬ వ తేదీన రాజప్రతినిధి [illegible] మహారాణిగారికి స్వాగతమొసగెను

ఫిబ్రవరినెల ౨౮ వ తేదీతో అంతమైనవారమున బొంబాయినుండి [illegible] రూపాయిల విలువగల బంగారము ఎగుమతిచేయబడెను

శీతలప్రసాదుగారు రివాల్వరు తుపాకితోటాలు [illegible] కలిగియున్నయపరాధమునకు ఏడాది కఠినశిక్ష విధించిరి.

కాశీలో రాత్రివేళ ఒక సందులో ఇండికట్టీలు తీసికొనిపోవుచున్న వానిని యిరువురు దొంగలు పిస్తోలు కత్తులుధరించి వచ్చి ఎదిరించిరి పిస్తోలుతో కాల్చిరి. ఇంతలో వైద్యనాథునకు అను వాడాతన్నపోవుచుండగా వానికికూడ తుపాకితో కాల్చిరి. కాని అతడు గాయపడియు దొంగలలో నొకనిని పట్టుకొనెను. అతడరెస్టుచేయబడెను. గాయపడినవారు ఆస్పత్రిలో చేర్చబడిరి. పిస్తోలుతోటాలు దొరికినవి.

ఢిల్లీ గ్వాలియరు, బొంబాయిలందు దోపిడిచేసి గోవానుండి ఆయుధములను రహస్యముగ తెప్పించి విప్లవమును తోడ్పడుచున్నవారు అంబోకవిహారపాటువలన గోవానుండి పంపుచున్న "[illegible]" అను స్టీమరుపై అరెస్టుచేయబడిరి. స్టీమరుపైనున్న ఒక విప్లవకర్తను అనుమానమునకు [illegible] వానిపొరువున కస్టమ్సు ఉద్యోగులు [illegible] మరియొండ్లు విప్లవకారుల చరిత్రలగ్రంథము దొరికెను. వానిపైన స్టీఫెను ఫెర్నాండేజు వారిద్వారా తెలిసిన సమాచారమును బట్టిపట్టించిన గిరిధరసింగు, రాధాకృష్ణను (ఢిల్లీ) రామచంద్రానంద, బాలకృష్ణశర్మ, శ్యామసుందర విక్రమశర్మ గార్లు (గ్వాలియరు) వారందరు మేజస్ట్రేటుయెదుట హాజరు పెట్టబడిరి. వీరిలో యిరువురు [illegible] అగుచున్నారు.

మానంగాహి గ్రామవాస్తవ్యుడగు సయ్యద్ అలంగారికి ౯ నెలలు కఠినశిక్షయు రు ౨౦౦ జరిమానా విధించిరి.

హరిపూరు జైలుసాలయందు అధికసంఖ్యాకులు నిరాహారదీక్షబూనినట్లు తెలియుచున్నది. వివరములు తెలియలేదు,

---

పాట్నా నగరమందు పట్టుబడిన ఆయుధములకు సంబంధించి అరెస్టుచేయబడిన సుబోధకుమార రాయిగారిని ప్రధానరాష్ట్రీయ న్యాయాధికారిగారు విముక్తులచేసిరి. కాని బెంగాలు ఆర్డినెన్సుల ననుసరించి సుబోధకుమారరాయిగారిని అరెస్టుచేసిరి. తోడుతనే తమరితోపాటు అరెస్టుచేయబడిన వారందరును రిమాండులో నుంచగలందుల [illegible] గావించిరి.

నౌరెప్యామియరువాడు మొక్క హైదరు [illegible] దొంగిలించి అమ్మివేసెను నేరముపై మద్రాసు హైకోర్టు [illegible] ౫ సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధించిరి

[illegible]

పంజాబు ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక స్థితి

౧౯౩౨–౩౩ లో ౩౫ లక్షల నష్టము

౧౯౩౩–౩౪ లో ౩౭ లక్షల నష్టము

[illegible]

కార్మిక సఖ్య మహాసభ

జమ్నాదాసు మెహతాగారి ఉపన్యాసము

గాంధీ చర్యను విమర్శించుట

[illegible]

మైసూరు యువరాజుగారు బెంగుళూరులో హరిజనుల గుడిసెలను చూచుట

[illegible]

RE 1 5 Reg No. M 2186

STAMP

Printed and published by P. Rama krishna Reddi at the Golkonda ... Press, Hyderabad ...